

Projekt

**UCHWAŁA NR LXIV/439/24
RADY GMINY TUREK**

z dnia 5 marca 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 w Gminie Turek**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.), Rada Gminy Turek uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 w Gminie Turek, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turek.

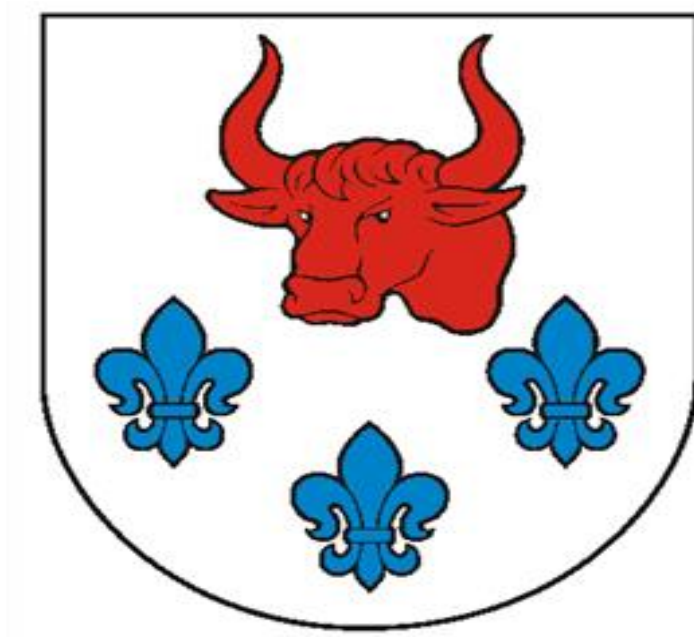
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Ireneusz Kolenda

Załącznik
do Uchwały Nr LXIV/439/24
Rady Gminy Turek
z dnia 5 marca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024-2030**

Spis treści

Wstęp

- I.** Informacje ogólne.
- II.** Diagnoza zjawiska przemocy domowej w gminie Turek.
- III.** Analiza SWOT zjawiska przemocy domowej.
- IV.** Cel główny i cele szczegółowe programu.
- V.** Adresaci programu.
- VI.** Realizacja programu.
- VII.** Źródło finansowania.
- VIII.** Monitoring i ewaluacja.
- IX.** Zakończenie.

WSTĘP

Przemoc to zjawisko występujące coraz powszechniej. W mediach każdego dnia znaleźć można doniesienia o krzywdach wyrządzonych ludziom przez inne jednostki, o maltretowaniu słabszych, o znęcaniu się nad najbliższymi. Człowiek poprzez wykorzystanie przewagi, władzy, siły sprawia cierpienia innym lub demonstruje własną bezsilność i potrzebę czyjejś uwagi, sprawia ból, poniża, zmusza do uległości czy szukania pomocy. Zjawisko przemocy to także towar sprzedawany w licznych programach telewizyjnych, atrakcja filmów czy gier komputerowych. Odbiorców tego typu towaru jest wielu wśród niemal wszystkich grupach wiekowych. Zatrważające jest to, że przemoc stała się pewnym rodzajem rozrywki czy nawet zabawy. I choć przemoc, agresja istniała jako forma zachowań społecznych od zarania dziejów we wszystkich kulturach i religiach, to obecnie zjawisko to ma swój rozkwit i wzrastające zainteresowanie.

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 powstał w oparciu o literaturę podejmującą problem oraz zapisy ustaw i programów. Podstawę prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej jest:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021r. poz. 1249 z zm),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. Z 2023 r. poz. 901 ze zm.),
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

I. Informacje ogólne.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe. Daje o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Najbardziej jednak niepokojące

jest to, że „przemoc rodzi przemoc, tworząc swoistą spiralę przemocy, obejmującą coraz to nowe generacje pokoleń”. Zjawisko przemocy w rodzinie definiowane jest przez art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Mówi on, że poprzez przemoc domową to: „należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Cechami charakterystycznymi przemocy domowej są:

- **Intencjonalność**- działania sprawcy nie są przypadkowe. Intencjonalność nie musi oznaczać celowego krzywdzenia ofiary i zadawania jej bólu. Sprawca przemocy dąży do uzyskania pełnej kontroli, władzy nad osobą doznającą przemocy, do jej bezwzględnego posłuszeństwa. Jest przekonany, że tylko on wie co jest dobre dla pozostałych członków rodziny, a w związku z tym wyłącznie on ma prawo podejmować decyzje, ustalać zasady życia w rodzinie - pozostali muszą się podporządkować.
- **Dysproporcja siły**- nie chodzi tu jedynie o różnicę sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. W związku opartym na przemocy jeden z partnerów czuje się silniejszy, a drugi słabszy. W wyniku kolejnych aktów przemocy różnica się coraz bardziej pogłębia, osoba doznająca przemocy staje się coraz bardziej bezradna, osoba stosująca przemoc coraz bardziej silna i bezkarna.

- **Naruszenie godności i praw** - osoba stosująca przemoc narusza godność ofiary, poniża ją, ośmiesza, pozbawia wszelkich praw.
- **Powodowanie cierpienia i szkód** - osoby doznające przemocy doświadczają zarówno szkód fizycznych jak i psychicznych. W wyniku wieloletniej przemocy mogą dojść do przekonania, że zasługują na takie traktowanie.

Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy:

-Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia, wyraża się m.in. zachowaniami takimi jak: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, nieudzielenie koniecznej pomocy itp.

-Przemoc psychiczna –to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu, wyraża się m.in. zachowaniami takimi jak: wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu, pożywienia, stosowanie gróźb, itp.

-Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności, wyraża się m.in. zachowaniami takimi jak: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych, itp.

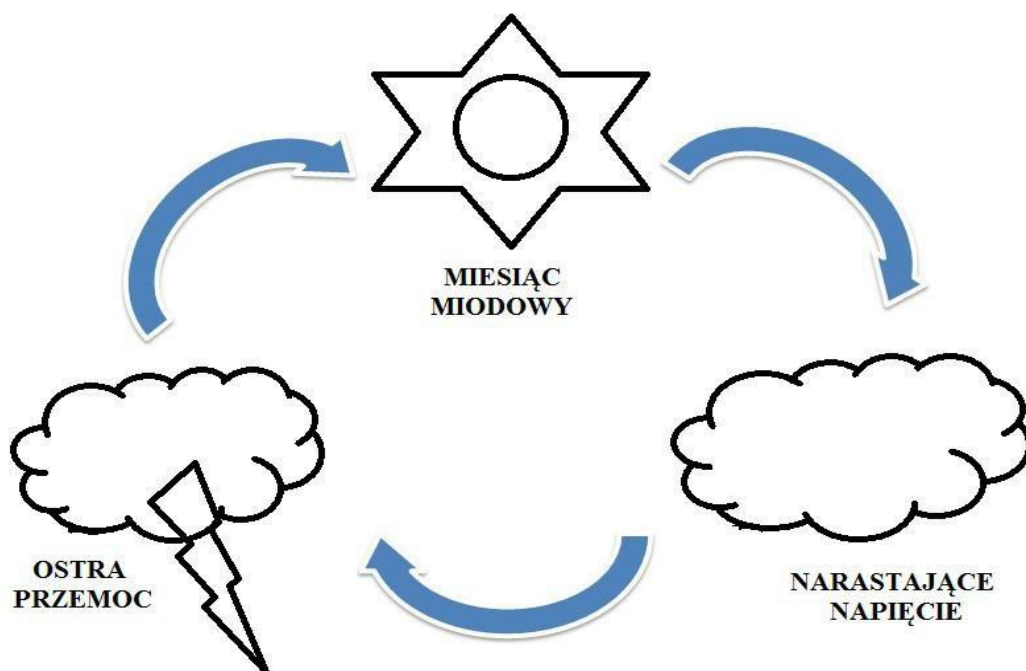
-Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy, wyraża się m.in. zachowaniami takimi jak: odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.

-Zaniedbanie – niezaspokojenie podstawowych potrzeb psychicznych i fizycznych dziecka: niewłaściwe odżywianie i ubieranie, niedostateczna ochrona zdrowia, brak właściwej edukacji,

niezaspokajanie potrzeby miłości, przynależności i szacunku. Jako przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy w rodzinie możemy wskazać normy społeczne i kulturowe. Przez wieki istniało silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci.

Nadal w wielu środowiskach to zjawisko znajduje odzwierciedlenie w obyczajach –społecznej akceptacji bicia, stosowania kar cielesnych, w przekonaniach związanych z rolą mężczyzny w rodzinie (rola „pana i władcy”).

Osoby, które zawodowo zajmują się problematyką przemocy zauważają, że kształtuje się w oparciu o charakterystyczny schemat, który nazywany jest **cyklem przemocy**.

Początek cyklu przemocy to tzw. **faza narastającego napięcia**. W tej fazie osoba stosująca przemoc jest ciągle zdenerwowana i poirytowana. Stopniowo wzrasta w niej złość i agresywność oraz staje się coraz bardziej niebezpieczna. Kłótnie i awantury w rodzinie mogą wybuchać praktycznie bez powodu. Początkowo osoba doznająca przemocy stara się za wszelką cenę załagodzić sytuację. Obarcza często siebie za zachowanie przemocnika. Dlatego postępuje tak, by nie prowokować sprawcy, schodzi mu z drogi, spełnia wszystkie jego zachcianki. Robi wszystko by opanować sytuację. W tej fazie osoba doznająca przemocy może

uskarżać się na różne dolegliwości np. ból brzucha, głowy, utracić apetyt, może pojawić się bezsenność, brak energii do działania czy silny niepokój. Są to reakcje organizmu na ciągle narastające napięcie, które trudno znieść. Czasami, gdy takie sytuacje stają się nie do zniesienia ofiara może sama zacząć prowokować sprzeczkę lub być agresywną, by tylko zakończyć oczekiwanie i mieć już to za sobą.

Druga faza cyklu, czyli ostra przemoc, to czas gwałtownego, niekontrolowanego rozładowania złości. W tym czasie już nic nie dają starania osoby doznającej przemocy, by załagodzić sytuację, uniknąć jej czy rozładować w inny sposób. Osoba stosująca przemoc wybucha i dochodzi do fizycznego i psychicznego ataku. Skutki mogą być różne – siniaki, złamania, obrażenia wewnętrzne, a nawet śmierć. Osoba doznająca przemocy zwykle jest oszołomiona, wstydzi się tego co się stało, jest przerażona. Sam atak rozładowuje napięcie u osoby stosującej przemoc. Jest to faza najkrótsza, trwa zazwyczaj do 24 godzin. Jest to też moment, w którym osoby doznające przemocy mogą szukać pomocy, decydują się zadzwonić na policję, powiedzieć komuś co się dzieje. Jednak z upływem czasu ten zapal słabnie, gdyż poziom agresji osoby stosującej przemoc się zmniejsza i następuje faza tzw. miesiąca miodowego.

W ostatniej fazie, która nosi nazwę **fazy miodowego miesiąca**, osoba stosująca przemoc zmienia swoje zachowanie. Świadoma tego co się stało, ma poczucie winy, okazuje skruchę i przeprosza. Często pojawiają się kwiaty, prezenty i zapewnienia o zmianie. Osoba doznająca przemocy czuje się kochana, ma poczucie bliskości i zrozumienia. Teraz to ona jest najważniejsza. Zaczyna wierzyć, że przemoc była tylko incydentem, wypadkiem, który już się na pewno nie powtórzy. Dlatego też zaczyna usprawiedliwiać sprawcę, ukrywać fakt przemocy, nie chce pomocy innych osób. Faza ta ma duże znaczenie dla osób stosujących przemoc, gdyż mogą zatrzymać drugą osobę przy sobie. Odejście, powoduje utratę obiektu rozładowania złości. Z czasem długość fazy miesiąca miodowego skraca się. Osoba stosująca przemoc zauważa bezradność osoby doznającej przemocy, poczucie winy jest coraz mniejsze, zaczyna czuć się bezkarna. Niestety po każdej fazie miesiąca miodowego napięcie zaczyna wzrastać i cykl przemocy zaczyna się od nowa.

Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje nie tylko dla samej osoby doznającej przemocy, ale także dla całego społeczeństwa. Jest bezsprzecznie zjawiskiem negatywnym i mającym ogromny wpływ na rozwój człowieka na wszystkich etapach jego życia. Odciska ona głębokie piętno na psychice osób doznających przemocy, niszcząc ich osobowość. Jest przyczyną

różnych zaburzeń psychicznych. Osoby doznające przemocy charakteryzują się nadmierną czujnością, zewsząd wyczekują sytuacji zagrożenia, są nadmiernie pobudzone, często dotykają je koszmary senne oraz dolegliwości psychosomatyczne. Takie traumatyczne wydarzenia mogą również „niszczyć” kontakty społeczne, przyjaźń, miłość oraz przywiązanie do rodziny.

II. Diagnoza zjawiska przemocy domowej.

Problematyka przemocy domowej dotyka niestety również Gminę Turek. Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turku i Zespołu Interdyscyplinarnego obrazują zjawisko przemocy w domowej na przestrzeni ostatnich trzech lat i przedstawiają się następująco: Wśród przedstawicieli służb instytucji uprawnionych do wszczęcia procedury zdecydowanie dominowała Policja. Funkcjonariusze Policji niejednokrotnie byli wzywani do awantur domowych, a podczas interwencji podawane przez osoby poszkodowane informacje dawały podejrzenie stosowania przemocy domowej.

Rok	2021	2022	2023
Liczba sporządzonych „Niebieska Karta”	11	7	15
Liczba pokrzywdzonych	11	7	15
W tym:			
kobiety	11	5	15
mężczyźni	0	0	0
dzieci	0	2	0

Liczba sprawców przemocy, w tym:	11	7	15
kobiety	0	0	0
mężczyźni	11	7	15
dzieci	0	0	0

Opracowanie własne: Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny jest istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy domowej, który integruje działania wielu służb. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Oświaty, Ochrony Zdrowia, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2020/2021, 2022 i 2023 odbyli średnio po 4 spotkania w roku. Praca z rodziną z problemem przemocy realizowana jest przez wizyty w środowisku pracownika socjalnego i dzielnicowego, których zadaniem jest monitorowanie sytuacji oraz organizowanie pomocy rodzinie, w której istnieje podejrzenie stosowania przemocy.

Choć zjawisko przemocy istnieje, widoczna jest niechęć ofiar przemocy do uruchamiania procedury „Niebieskiej Karty”. Pocieszający jest fakt, że pokrzywdzone osoby częściej zaczynają mówić o istniejącym problemie. Celem powyższej procedury jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym oraz tworzenie warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Zjawisko przemocy domowej w Gminie Turek zostało rozpoznane na podstawie danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turku oraz Zespołu Interdyscyplinarnego.

III. Analiza SWOT zjawiska przemocy w domowej.

Opracowana diagnoza problemu przemocy domowej, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej umożliwiły sporządzenie analizy SWOT(ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony,

Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Turek.

MOCNE STRONY

- Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Diagnostyczno-Pomocowych oraz instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy
- Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemem przemocy oraz uzależnień dostępu do specjalistycznego wsparcia
- Wyspecjalizowana kadra posiadająca wiedzę z zakresu pracy z rodzinami dotkniętymi zjawiskiem przemocy
- Zwiększająca się świadomość społeczna dotycząca problemu przemocy domowej i reagowanie na sytuacje przemocowe
- Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży działań informacyjnych, profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy

SŁABE STRONY

- Zbyt małe zaangażowanie przedstawicieli niektórych instytucji zobowiązanych do realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Brak mieszkań socjalnych dla osób doświadczających przemocy
- Brak w gminie organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy
- Brak w gminie grup wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy domowej
- Zbyt mała dostępność do specjalistów: psychologa, terapeuty rodzinnego
- Zjawisko przemocy mocno zakorzenione w obyczajowości, utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy

SZANSE

- Integrowanie i koordynowanie działań w środowisku lokalnym przez Zespół Interdyscyplinarny oraz rozwiązywanie problemów poszczególnych rodzin przez Grupy Diagnostyczno- Pomocowe
- Zwiększająca się dostępność specjalistycznego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej

- Możliwość wykorzystania istniejących przepisów prawa
- Zmiana postaw społecznych, obalanie mitów i stereotypów o tematyce przemocy
- Zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy domowej
- Wzrost kompetencji pracowników służb i instytucji realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

ZAGROŻENIA

- Wzrastająca liczba osób wymagających podejmowania działań interdyscyplinarnych
- Niska skuteczność programów terapeutycznych kierowanych do osób uzależnionych oraz programów korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do sprawców przemocy
- Niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy ze strony rodzin
- Utrzymujące się w społeczeństwie przekonania i stereotypy dot. przemocy oraz przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy domowej

IV. Cel główny i cele szczegółowe programu.

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą domową oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Cele szczegółowe programu:

1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

1.1 Podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej, zmiana mentalności i uwrażliwienie mieszkańców Gminy Turek na problematykę przemocy.

Odpowiedzialny za realizację : Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe.

Sposób realizacji: rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów w szkołach na terenie Gminy Turek.

Harmonogram: od 2024 roku praca ciągła.

Wskaźniki realizacji: liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur i plakatów.

1.2 Prowadzenie działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Placówki Oświatowe, Komenda Policji w Turku.

Sposób realizacji: organizacja pogadanek.

Harmonogram: 2024 – 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba pogadanek.

1.3 Prowadzenie edukacji w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe.

Sposób realizacji: szeroko rozumiana praca socjalna, udzielanie indywidualnych porad oraz pogadanki dla rodziców.

Harmonogram: 2024 – 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba rodzin objętych pracą socjalną i pogadankami.

2. Zwiększenie pomocy i ochrony wobec osób doznających przemocy domowej.

2.1 Udzielenie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Komenda Policji.

Sposób realizacji: podejmowanie interwencji w rodzinie dotkniętej przemocą – procedura Niebieskiej Karty, udzielanie informacji na temat istniejących form przemocy.

Harmonogram realizacji: 2024 – 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba Niebieskich Kart, liczba osób, którym udzielono pomocy

2.2 Wspieranie i rozwijanie podmiotów, które udzielają pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Odpowiedzialny za realizację: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Turek.

Sposób realizacji: dalsza działalność Zespołu interdyscyplinarnego.

Harmonogram realizacji: 2024 – 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” (ustanie przemocy domowej po uzasadnionym przypuszczeniu o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy czy rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań).

2.3 Wizyty pracowników socjalnych i dzielnicowych w ramach monitoringu rodzin, gdzie występuje przemoc.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku, Zespół Interdyscyplinarny Gminy Turek, Komenda Powiatowa Policji w Turku.

Sposób realizacji: wizyty w godzinach pracy Ośrodka pracowników socjalnych i dzielnicowych w rodzinach, gdzie występuje przemoc i wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”.

Harmonogram realizacji: 2024 – 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba wizyt w środowisku.

3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób, które są podejrzane o stosowanie przemocy.

3.1 Oddziaływanie psychologiczne i terapeutyczne na osoby stosujące przemoc.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, powiatowe Centrum pomocy Rodzinie w Turku.

Sposób realizacji: Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”, informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy, kierowanie osób do programu korekcyjno-edukacyjnego lub psychologiczno- terapeutyczne, zgłaszanie osób stosujących przemoc i nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe.

Harmonogram realizacji: 2024 – 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”, liczba osób, którym udzielono informacji, liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, liczba osób zgłoszonych na leczenie odwykowe, liczba spraw skierowanych do sądu.

3.2 Rozpowszechnianie informacji na temat konsekwencji stosowania przemocy.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku, Zespół Interdyscyplinarny, Komenda Powiatowa Policji w Turku

Sposób realizacji: rozpowszechnianie informacji w formie ulotek, pogadanek oraz rozmów indywidualnych.

Harmonogram realizacji: 2024 – 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba rozpowszechnionych ulotek oraz przeprowadzonych rozmów.

4. Rozszerzenie kompetencji osób zaangażowanych w działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4.1 Organizacja szkoleń, podnoszenie wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla osób na co dzień zajmujących się tą problematyką: pedagogów szkolnych, funkcjonariuszy policji, pracowników socjalnych, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku, Zespół Interdyscyplinarny w Turku.

Sposób realizacji: organizacja szkoleń i konferencji, uczestnictwo w szkoleniach i konferencjach.

Harmonogram realizacji: 2024 – 2030

Wskaźniki realizacji: liczba przeszkolonych osób, liczba osób, które będą uczestniczyły w szkoleniach i konferencjach.

V. Adresaci programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 skierowany jest do mieszkańców Gminy Turek, obejmując:

- rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- świadków przemocy w rodzinie oraz osoby stosujące przemoc,
- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,

- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

VI. Realizacja Programu

Realizacja Programu jest możliwa wyłącznie przy ścisłej współpracy poszczególnych instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W realizację założonych działań zaangażowane będą następujące podmioty:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku.
2. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Turek.
3. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Turek.
4. Organizację Pozarządowe działające na terenie Gminy Turek.
5. Komenda Powiatowa Policji w Turku.
6. Placówki Oświatowe na terenie Gminy Turek.
7. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Turku.

Współpraca:

1. Sąd Rejonowy w Turku.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku.
3. S. P. Z. O. Z. w Turku (szpital).

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji pomiędzy partnerami – jednostką pomocy społecznej, ochrony zdrowia, policji, organizacjami pozarządowymi, wymiaru sprawiedliwości, instytucjami oświaty.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Turek na lata 2024 – 2030 zarządzany i monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych w ciągu każdego roku realizacji Programu.

VII. Źródła finansowania

Działania podejmowane w ramach realizacji Programu, związane z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków budżety Gminy Turek. Możliwym jest również współudział w finansowaniu działań ze środków budżetu państwa oraz pozyskania środków zewnętrznych.

VIII. Monitoring i ewaluacja

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitoring realizacji Programu prowadzić będą wszystkie służby, które w ramach swoich kompetencji realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Ostateczne efekty podsumowane zostaną po zakończeniu jego realizacji.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy domowej,
- liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu,
- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”
- liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- liczba osób biorących udział w programach korekcyjno-edukacyjnych
- ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych.

Ewaluacja pozwoli na:

- dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Turek,
- zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Ewaluację Programu prowadzić będzie Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

IX. Zakończenie

Od zarania dziejów ludzie radzą sobie z bólem i zagrożeniami w różny sposób. Jedni atakują, inni podejmują działania mające na celu oddalenie się od źródła zagrożenia. Niestety, gdy oprawcą jest ukochana osoba, nie reagujemy w sposób naturalny.

Przemoc domowa to zjawisko, które nie powinno mieć miejsca. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc domowa występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań mających na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Wręcz przeciwnie. Trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie przemocy domowej. Przede wszystkim udzielać wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć.

Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Turek pozwoli na dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów. Osiągnięte cele Programu wpłyną na pobudzenie do aktywności instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej oraz umożliwi lepszą współpracę pomiędzy jednostkami i podmiotami działającymi na rzecz tych osób i rodzin.

Uzasadnienie

DO UCHWAŁY NR LXIV/439/24 RADY GMINY TUREK

z dnia 5 marca 2024 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 w Gminie Turek

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.).

Celem programu jest tworzenie i rozwijanie spójnego oraz wielopoziomowego systemu zapobiegania przemocy domowej. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne. Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na przeciwdziałanie przemocy domowej, jak również ochronę osób doznających przemocy domowej. Przemoc domowa w programie ujęta jest jako zjawisko złożone, wieloaspektowe, rozpatrywane w perspektywie prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej. Uwzględnienie różnych aspektów przemocy domowej pozwala na lepsze zrozumienie problemu, dostrzeżenie konsekwencji i innych problemów powiązanych z przemocą. Szerszy kontekst zjawiska umożliwia dokonanie pełniejszej diagnozy i wskazuje możliwości oddziaływania w celu zwalczania i zapobiegania przemocy. Program zakłada realizację celów w oparciu o diagnozę problemu i jego lokalnych uwarunkowań w drodze budowania i udoskonalania współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy domowej. Pozwala to na wypracowanie skuteczniejszych i bardziej efektywnych rozwiązań. Beneficjentami programu są rodziny doznające przemocy domowej i zagrożone przemocą (osoby dorosłe i dzieci, ofiary i sprawcy oraz świadkowie przemocy), społeczność lokalna, organizacje pozarządowe i jednostki organizacyjne odpowiedzialne za przeciwdziałanie przemocy domowej. Realizatorami programu są instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.